

Ziemeļkurzemes lībiešu nemateriālā
kultūras mantojuma elementa
saglabāšanas plāna izstrāde.
Virzība uz iekļaušanu
UNESCO Pasaules nemateriālās
kultūras mantojuma sarakstā.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

Kas ir šis projekts, ko tieši lībiešu kopiena dara UNESCO tūrisma projektā?

Projekts "Mazo etnisko kultūrtelpu attīstība un popularizēšana kā tūrisma galamērķis" tiek īstenots Igaunijas-Latvijas Programmas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ietvaros.

Šī ziņa atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

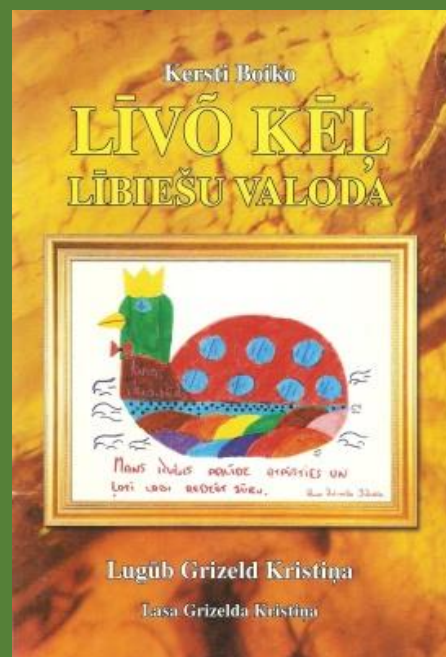
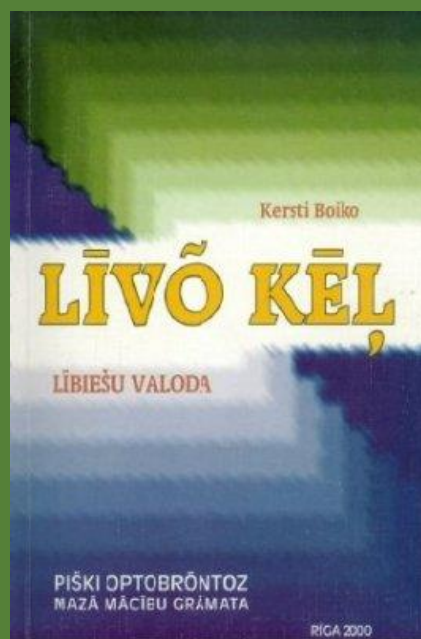
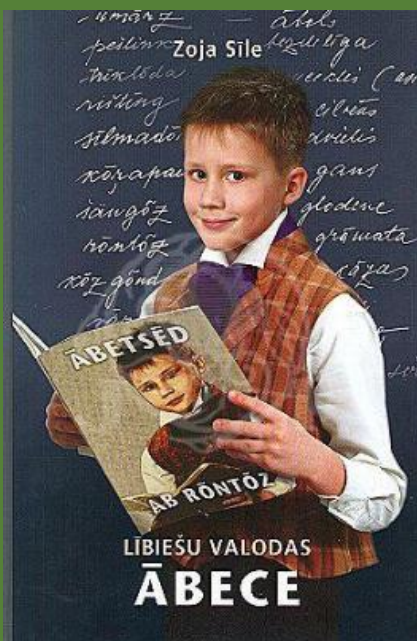
- Latvijā ir pieņemts nemateriālā kultūras mantojuma likums un šī likuma ietvaros arī lībiešiem ir daudz iespēju.
- Līdzdalība UNESCO projektā – Līvu savienība kā nevalstiska organizācija ir tikai padomdevēja vai konsultanta statusā.
- Viena no šīm iespējām ir ierakstīt lībiešu kultūru un valodu nemateriālā kultūras mantojuma nacionālajā sarakstā, ar tālāku iespēju tikt uzņemtiem UNESCO organizācijā.

Lībiešu kultūrtelpa Ziemeļkurzemes teritorijā. Saglabšanas plāns 2019. – 2023. gadam.

Plānotie saglabāšanas pasākumi:

- 1) Lībiešu kultūras mantojuma un lībiešu valodas pieejamība;
- 2) Lībiešu kultūras elementu klātbūtne un pasākumi Lībiešu krasta kultūrtelpas vizuālajā tēlā;
- 3) Lībiešu kultūras mantojuma apzināšana, izpēte un popularizēšana;
- 4) Lībiešu izzūdošo tradīciju vai to elementu atjaunošana, apguve, tālāknodošana un popularizēšana;
- 5) Lībiešu krasta ekonomiskās izaugsmes veicināšana.

Lībiešu valoda

- mācību līdzekļu un valodas materiālu sagatavošana un izdošana;
- valodas apgūšanas programmas pilnveidošana un attīstīšana interneta vidē;
- atbalsts lībiešu valodas skolotāju profesionālā līmeņa pilnveidošanai;

➤ Lībiešu izcelsmes bērnu un jauniešu vasaras skola “Mierlinkizt”;

➤ valoda – mūzikā un dzejā. Lībiešu valodas apgūšanas materiāls.

Lībiešu kultūras elementu klātbūtne un pasākumi

LĪBIEŠU SVĒTKI MAZIRBĒ
2017.gada 5.augustā

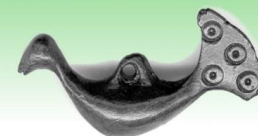
*Mums ir savs gājums
Um eņtš kemi mādōn
(U.Kriests)*

10:00 Dievkalpojums Mazirbes baznīcā
11:30 Svētku atklāšanas ceremonija pie Lībiešu tautas nama
13:00 Gājiens uz jūras malu, veltījums Jūras mātei
15:00 Koncerts – improvizācija
Kopā nākam, kopā dziedam, kopā spēku krājam!
18:30 Joensu pūtēju orķestra koncerts
20:00 Svētku vakara ieskaņai – Duets Vildā
Hildā Lānsman (sāmu joikas) un Viivi Maria Saarenkyllä (akordeons)
21:30 Uguns Līvu krastā – svētku izskaņa jūras malā

Svētkos piedalās:
Ansambļi – "Randalist"
"Pihki kändla"
"Livist"
Sāpaspilī iauktais koris "Lāja"
Vasaras skolas "Mierlinkāst 2017" dalībnieki
Duets Vildā (Somija)
Joensu pūtēju orķestris, diriģents Mika Hirvonen (Somija)
Tradicionālās dziedāšanas grupa "Burdoms" (Iriģa)
Dziedošā Igaunju ģimene (Rēzeknes novads)
Liepājas aktrīšu folkloras apvienība "Atšaukas"
Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Svita" (Lūkums)
Kolkas pūtēju orķestris
Danču grupa Jāņa Sīpola vadībā

**24.martā plkst.11.00
pie Kolkas tautas nama**

**TŠĪTŠŌR!
MODINĀM PUTNUS!**

Lībieši visā Latvijā izsludina pirmo lībiešu zibakciju –
Lielo putnu modināšanas dienu!

Tā notiks pirmajā sestdienā pēc pavasara
saulgriežiem (šogad tā iekrīt 24. martā) plkst. 11.00,
kad zibakcijas dalībnieki modinās putnus –
pavasara vēstnešus!

Zibakcijā aicināts iesaistīties jebkurš – gan dziesmu
ansamblī un kopas, gan paši lībieši un lībiešu draugi,
gan ikviens, kurš ilgojas pēc pavasara!

- Lībiešu valodas, tās elementu izstrāde un izmantošana Lībiešu krasta, ciemu, objektu identitātes atspoguļošanā;
- Lībisko vietvārdu klātbūtnes atjaunošana Lībiešu krastā;
- Lībiešu valodas un kultūras popularizēšana;
- Lībiešu kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana un izpēte;
- Lībiešu kopienas informēšana par jaunākajiem pētījumiem lībiešu valodā un kultūrvēsturē.

- Lībiešu takas izveidošana un pilnveidošana, informācijas stendu, norāžu izgatavošana;
- Lībiešu tautas nama attīstība, izveidot to par lībiešu kultūrvēstures un izziņas centru Latvijā;
- Mūsdienīgas ekspozīcijas izveide par lībiešu nemateriālās kultūras mantojumu Lībiešu saieta namā Kolkā.

Lībiešu kultūras mantojuma apzināšana, izpēte un popularizēšana

- Lībiešu kultūrtelpā saglabājušos vietvārdu apzināšana, apkopošana un kartēšana;
- Lībiešu krasta iedzīvotāju dzīves stāstu, atmiņu un fotogrāfiju digitalizēšana;
- Tradicionālās Lībiešu gadagrāmatas izdošana;
- Atbalsts portāla www.livones.net uzturēšanai;
- Tradicionālie ikgadējie *Lībiešu svētki* Mazirbē;

- plašas un precīzas ģenealoģiskas datu bāzes izveidošana par Popes muižas zemnieku dzimtām;
- Popes muižas 17.-19.gs. kultūrvides izpēte Pizes, Lielirbes un Lūžņas ciemu teritorijā, kartogrāfiskā, etnogrāfiskā materiāla izpēte;
- veikto izpētes materiālu apzināšana par Ziemeļkurzemes piekrastes lībiešiem;

➤ etnogrāfisko un valodnieku ekspedīciju pie Ziemeļkurzemes lībiešiem piezīmju un publikāciju tulkošana latviešu valodā un izdošana;

➤ atjaunot dabā lībiešu sētu “Dēliņi” tās vēsturiskajā vietā.

Lībiešu izzūdošo tradīciju vai to elementu atjaunošana, apguve, tālāknodešana un popularizēšana.

- Saulgriežu tradīcijas (Jāņi, Lieldienas, Ziemassvētki, Putnu modināšana, u.c.);
- Lībiešu tradicionālā tautas tērpa darināšanas prasmju atjaunošana, tā valkāšanas tradīciju popularizēšana;
- Izglītojoši pasākumi plašākai sabiedrībai, iesaistot tajos lībiešu tradīciju praktizētājus un pētniekus;

➤ paaudžu vakarēšanas tradīciju atjaunošana Lībiešu krasta kopienā, iesaistot tajās jaunākās paaudzes dalībniekus – rokdarbu, ēdiena gatavošanas un dziedāšanas nodarbēs;

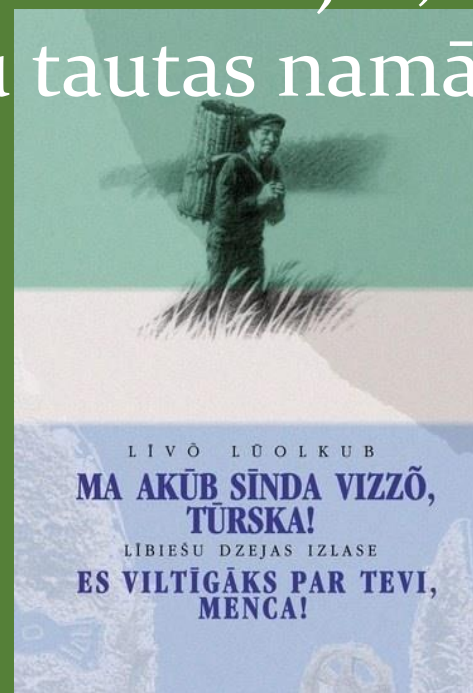
➤ atbalsts Kolkas lībiešu ansambļa “Laula” darbībai;

➤ atbalsts Ventpils lībiešu ansamblim “Rāndalist”.

Lībiešu krasta ekonomiskās
izaugsmes veicināšana,
izmantojot lībiešu nemateriālās
kultūras mantojumu. Lībiešu
tradīciju atdzimšana un
izpausmes mūsdienās – lībiskās
identitātes izpausmes dažādība
Lībiešu krastā.

➤ Lībiešu kultūras mantojumam atbilstošu kultūras tūrisma produktu radīšana un pilnveidošana;

➤ Mūsdienu lībiešu māksla, mūzika, glezniecība, literatūra – ekspozīcijas, vizuālas prezentācijas, radošas darbnīcas Mazirbes Lībiešu tautas namā.

Mums izdosies, ja:

- priekšlikumi ir reāli īstenojami;
- sadarbības partneri ir aktīvi motivēti un pozitīvi noskaņoti;
- spēsim ieinteresēt, iesaistīt interesentus un darītājus – īpaši jaunus cilvēkus.

**PALDIES PAR UZMANĪBU!
SŪR TIENŪ!**

